

Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOLUME XXVI.—LETO XXVI.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), SEPTEMBER 14, 1943

STEVILKA (UMBER) 214

IZJAVA HULLA GLEDE POVOJNIH ODNOŠAJEV MED NARODI

Državni tajnik predlaga mednarodno organizacijo, ki naj bi razpolagala s silo za ohranitev miru.

Ameriški državni tajnik Cordell Hull je podal v nedeljo važno izjavo, v kateri je zarisal osnutek programa za mednarodno akcijo, ki naj bi po zaključku sedanjega konflikta skrbela za ohranitev miru. Ta program predvideva rabo sile, da se ohrani mir, ako bi druga sredstva odpovedala.

Za ožje odnose z Rusijo

Hull je med drugim izjavil, da namen tega programa je, "pomesti iz anarhije nebrzdane in spore izzivajočega nacionalizma na ekonomskem in političnem polju."

Hull je med drugim podal izjavo, s katero očividno skuša prevladati, da je nesimpatičen napram Rusiji, in da želi, da bi "izkrcavala" v sedanji vojni. Rekel je tozadevno: "Sovjetski uni, ki je junaške namene in ljudstvo si je v svojih silah in čini junaštva in izjavljanja izteklo nevenljivo, smo z veseljem nudili vso pomoč. Naš namen in Hitler napenja vse sile, da ohrani vtis, da osiše še vedno obstoji"

Hitler napenja vse sile, da ohrani vtis, da osiše še vedno obstoji

Glasom poročil, ki prihajajo iz Londona so zavezniški krogi prepričani, da poglaviti namen Adolfa Hitlerja, ki ga je imel v izjavi, ki je "rešil" Mussolini iz zavezniških rok, je bil, da vsako ceno ohrani vtis med nemškimi ljudstvom, da os Rimski še vedno obstoji, oziroma da Nemčija ne stoji popolnoma osamljena pred mogočeno vojaško silo zavezniških armad na evropskem kontinentu.

Dramatična zgodba izmišljena

Da-li je Mussolini resnično "na varnem," kakor trdi Berlin, ali če ni povsem jasno, dasi zavezniški krogi v Londonu. Eno je, o čemur obstoji velik dvom, namreč, da bil Il Duce izbran italijanskim oblastim na tako dramatičen način, kakor to opisuje Berlin.

Ako se Duce res nahaja na prostem, oziroma v nemških rokah, potem se je do tega prišlo vsled tega, ker se je fašistični glavar še vedno nahajal v Rimu, ko so nacisti dobili kontrolo nad mestom.

Duce ni bil v zavezniških rokah. Eno pa se v Londonu definitivno izjavlja glede Mussolinija, vsem, da navzlic ponovnim oblastim izročile zaveznikom, se koli v zavezniških rokah, se koli v zavezniških rokah.

Medtem je od nacistev kontrolirani radio na Holandskem večkrat izjavil, da se je poleg Duceja iz zavezniških rok tudi njegovega sina Vittorija, ki je vsekakor v Nemčiji.

V poudarjanju, da Mussolini ni junaški zavezniški oblast, očitno psihološki—Nemce hočejo na vsak način prepričati, da osi-

Salamaua padla: Japonci bežijo

Obkoljeni sovražnik se umika severno proti Lae.

Z zavezniškega glavnega stana v jugozapadnem Pacifiku je danes dospelo poročilo, da je hitro se razkrajajoča japonska armada zapustila Salamauo na Novi Gvineji, kjer se nahaja vitalna zrakoplovna baza, pustivši za seboj mnogo dragocene vojne materiala.

Japoncem, ki beže v gore proti kraju Lea, so za petami avstralske čete.

Poročilo o padcu Salamaua je poslal general MacArthur, ki je poveljnik zavezniških čet na jugozapadnem Pacifiku.

Salamaua je bila zasedena že v nedeljo, se glasi poročilo generala MacArthurja, potem ko so Avstralski preplavali od deževja narastlo reko San Francisco in zasedli zrakoplovsko polje, ki se nahaja dve milj od mesta.

Z okupacijo Salamaua so dobili Avstralski in Amerikanci mornariško in zračno bazo, s katero bodo lahko uspešno vodili napade na levo krilo sovražnikovih baz v Novi Britaniji.

JOHN J. PRINCE RESIGNIRAL

Pomožni okrajni prosekutor John J. Prince je podal svojo resignacijo, ki stopi v veljavo s 16. septembrom. Ker pa je še nekaj zelo važnih zadev, ki jih je treba rešiti, bo brezplačno ostal v uradu, dokler ne bodo rešene. Svojo resignacijo je podal radi zaposlenosti s svojo kandidacijo za mestnega zastopnika 32. varde.

Hudi dnevi

Davkoplačevalci v Clevelandu doživljajo te dni hude muke, kajti slučaj je nanesel, da je dvoje davkov zapadlo v teku par dni. Včeraj je bil zadnji dan za plačitev zemljiških davkov, jutri pa je zadnji dan, da se plača obrok zveznega dohodninskega davka za tekoče leto.

NACIJI KLIČEJO ČETE IZ RUSIJE?

United Press poroča iz Londona, da je Nemčija glasom vesti iz Madrida poklicala iz Rusije 70 rezervnih divizij, kar bi pomenilo od 840.000 do 1.050.000 mož, ter jih poslala na obale v južni in zapadni Evropi, da se zavaruje proti rastoči nevarnosti zavezniške invazije.

Zavezniški na delu za sporazum med partizani in Mihajlovićem

United Press z dne 13. ljeta, da je med Italijani in septembra poroča iz Kaire, Egipt, da se tako z generalom Mihajlovićem kakor s partizanskim poveljnikom Titom nahajajo višji zavezniški oficirji z namenom, da se aktivnost vseh jugoslovanskih gerilcev brez razlike spravi v sklad z zavezniškimi stratežičnimi načrti.

United Press pravi, da je tozadevno vest dobila iz jugoslovanskih virov.

Poročila iz Balkana jav-

RDEČA ARMA-DA NA PRAGU BRIJANSKA

Padec ene najbolj utrjenih nemških postojank v Rusiji ni več daleč.

Po zadnjih vesteh iz Rusije, so se čete Rdeče vojske včeraj priborile na prag Brijanska, najmočnejše utrjene nemške postojanke v Rusiji, potem ko so prerezale štiri izmed petih železniških prog, ki gredo v mesto.

Posebni komunikacije naznanja, da so čete pod poveljstvom generala Popove dobile v oblast vitalne železniške proge na bregu reke Desne in s tem prišle v neposredno bližino Brijanska. Nemci imajo to mesto v oblasti že skoro dve leti.

Nemci skoro obkoljeni

S tem se je obroč okrog Nemcev v Brijansku skoro zaprl, kajti za umik jim je odprta le ena železniška proga, ki vodi proti Smoljensku. Toda Rusi so celo do te proge oddaljeni samo nekaj milj.

Druge ruske armade so včeraj nadaljevale z brzim napredovanjem proti Kijevu, Dnjeprpetrovsku in pa proti mestu Zaporozje.

350 krajev zasedenih

V celodnevni vojni operaciji so Rusi okupirali 350 nadaljnjih naseljenih krajev. Ogrožena sta Nežin in Černigov, važni železniški križišči na progi med Gomelom in Odeso. Ena ruska sila se nahaja samo 30 milj od Černigova.

Druga rdeča armada, ki vodi Nemce proti Kijevu, je prerežala železniško progo med Momejem in Poltavo, 42 milj vzhodno od Priluke in 124 milj od Kijeva, pri čemur je zasedla 140 naseljenih krajev.

Umor na zapadni strani

Včeraj je umrl v Lutheran bolnišnici 52-letni Kohn Tochohai, samec, ki je bil napaden ko je spal v svoji sobi na 2214 W. 20 St. Podlegel je hudemu udarcu na glavi. V zaporu se nahaja neki 54 let stari mož, ki je po napadu na Tochohai-a očitno poskusil izvršiti samomor z obošenjem.

Na vidiku je so-glasje z Rusijo

Dokaz za to se vidi v dejstvu, da bo Rusija zastopana v komisiji, ki bo vodila nadzorstvo v okupirani Italiji.

New York Times prinaša od svojega poročevalca Harolda Callenderja v Washingtonu poročilo, v katerem je rečeno, da vsa znamenja kažejo, da bo okupacija Italije od strani zavezniških sil služila kot sredstvo za dosego sporazuma med zapadnimi velesilama, Anglijo in Ameriko, ter Sovjetsko unijo.

Sodelovanje med vojno in po vojni

Odločitve, ki so bile napravljene v zvezi s kapitulacijo Italije, so pripravile tla za medzavezniško sodelovanje tako v vojaškem kot političnem oziru, ne samo med vojno, temveč tudi po vojni.

Dan potem, ko je bilo med Italijo in zavezniški podpisano premirje, je bila organizirana takozvana Sredomorska komisija in dejstvo, da ima v tej komisiji zastopstvo tudi Rusija, se tolmači kot prvi očitni in trajni most v Evropi med Rusijo in njenima velikima zaveznicama na zapadu.

Rusija bo imela besedo

Rusko zastopstvo v komisiji pomeni, da bo aktivno udeleženo pri vseh ekonomskih in političnih sklepih, tikajočih se Italije in celotnega Sredozemlja, kjer ima Rusija od nekdanje velike interese, o katerih je bila zlasti zadnji čas prepričana; da se jim od strani njenih zaveznic ne posveča zadosti pozornosti.

Rusija in Balkan

Ruski interes na Balkanu se je vzel v poštev kot faktor v vseh razmotiranjih glede bodočnosti tega polotoka, tako v vojaškem kot političnem oziru. Ne glede na to, kakšni načrti so v pripravi glede vojaške akcije na Balkanu, ni nikakega dvoma, da bo v bližnji bodočnosti o tem dosežen sporazum med Zed. državami in Anglijo na eni strani ter Rusijo na drugi. Diplomatski opazovalci so jako zadovoljni, kakšen bo ta sporazum.

Opozarja se, da med Anglijo in Rusijo obstoji 20-letna pogodba za medsebojno pomoč v slučaju napada, in obstoji tudi vojaški sporazum med Anglijo in Ameriko "za dobro vrsto let." To se smatra za čvrsto vez med tremi velikimi silami, ki so združene v boju za poraz nacistične Nemčije.

ZOPET DOMA

Iz bolnišnice se je vrnila na svoj dom Mrs. Uršula Strojnik, stanujoča na Hubbard Rd., Madison-on-the-Lake. Prijateljice so vabljeni, da jo obiščejo na domu.

V BOLNIŠNICI

Miss Natalie Svetlič, hčerka Mrs. Hrovat, 805 E. 100 St., se nahaja v Glenville bolnišnici, kjer se je preteklo soboto podvrgla operaciji. Obiski so sedaj dovoljeni, in prijateljice so vabljeni, da jo obiščejo. Želimo ji skorajšnjega okrevanja!

Amerikanci potiskajo nacije pri Salerni nazaj

V teku je največja bitka te vojne v Sredozemlju

Brzobjavne vesti z bojišča v Italiji javljajo, da je na fronti severni od Salerne, kjer si stojte nasproti Amerikanci in Nemci, v teku največja bitka te vojne v sredozemskem vojnem gledališču.

Ameriške čete so napredovale več milj na južnosalernski fronti in vrgle nazaj nacije, ki so vprizorili ljut protinapad.

Tukaj so v akciji ameriške čete, ki pripadajo peti ameriški armadi, kateri poveljuje gen. Clark.

Poročilo reporterja Reynolda Packerja, ki zastopa vse ameriške novinarske agencije na fronti, pravi:

"Zavezniški so tudi utrdili svoje severno in južno krilo. Nemci so v tem boju utrpeli največje izgube, odkar se je vojna razširila na italijansko celino, ko so vprizorili samomorilen poizkus, da bi na sredi predrl zavezniške linije in odprli pot nazaj k morskemu obali."

Neko drugo poročilo javlja, da je bilo mesto Salerno samo pozorišče ostrih bojov in da je bila posest mesta večkrat izmenjana.

Ameriške bojne ladje so ves dan podpirale čete na kopnem ter iz zaliva vsipale ogenj na Nemce.

Bitka za Salerno je predigra za napad na Neapelj, ki se očitno še vedno nahaja v oblasti nemških čet.

KUPITE DODATNI \$100 VOJNI BOND! 3. KAMPANJA ZA VOJNO POSOJILO

Naši fantje — možje, sinovi in bratje, ki se nahajajo pod orožjem, tvegajo svoja lastna življenja za ohranitev demokracije! Ker se oni ne borijo samo za svojo lastno korist, pač pa tudi za nas, ki se nahajamo doma, ni nič več kot prav, da jim nudimo vso pomoč, da bo zmaga preje izvojevana, in da se bodo ti fantje in možje kmalu vrnili na svoje domove. Baš sedaj je v teku tretja kampanja za vojno posojilo. Kdor dela bi moral skrbeti za to, da si nabavi čim več vojnih bondov. To ni le prihranek za vsakogar, ki jih kupi, pač pa z vsakim bondom se omogoči nakup streliva in drugega vojnega materiala, s katerim si bodo naši fantje branili svojega življenja. Vaše geslo naj bo: K zmagi z nakupom Vojnih bondov!

Vojni bondi so batine za barbarskega sovražnika!

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE - HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):

For One Year - (Za celo leto) \$8.50
For Half Year - (Za pol leta) 3.50
For 3 Months - (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year - (Za celo leto) \$7.50
For Half Year - (Za pol leta) 4.00
For 3 Months - (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemne države):

For One Year - (Za celo leto) \$8.00
For Half Year - (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

STOJAN PRIBIČEVIĆ:

ZAVEZNIŠKA STRATEGIJA V JUGOSLAVIJI

VI

Ameriška strategija v Jugoslaviji

Spor radi Mihajlovića in partizanov je bil povečan in podaljšan radi pomanjkanja jasnega in odkritega sporazuma med Zedinjenimi državami, Veliko Britanijo in Sovjetsko Rusijo glede politične strategije proti Hitlerju in povojne Evrope.

Rešitev torej ni odvisna samo od Jugoslovancev, temveč je v prvi vrsti odgovornost treh velikih zaveznic. "Kadar bodo končno te tri sile pokazale, da so se sporazumele med seboj," je rekel jugoslovanski zunanji minister Grol, "se bodo godili čudeži. Mahjni svetniki nikoli ne delajo čudežev."

Čudno in skoro neverjetno je, da Zedinjene države — največja sila na svetu — še vedno nimajo nikake tajne službe na Balkanu. Originalna poročila od svoje lastne tajne službe iz Jugoslavije in z Balkana v obče imajo edinole Angleži in Rusi. Angleži so imeli svoje zaupne zastopnike pri Mihajloviću od jeseni 1941 dalje, sedaj pa jih imajo tudi pri partizanih. Agentje angleške tajne službe se nahajajo tudi v Grčiji in Albaniji. Rusi imajo več tajnih agentov v Jugoslaviji in Bolgariji, ki so veščaki v svojem poslu. Iz teh dežel, kakor tudi z ostalega Balkana in iz ostale centralne Evrope, dobivajo poročila potom številnih podtalnih organizacij in so morda celo bolj poučeni kot Angleži.

Ameriške informacije glede Jugoslavije in Balkana so bile vseskozi nepopolne, indirektno, od propagande razmrcvarjene, ali pa zakasnele. Na podlagi takih informacij ni mogoče graditi nikakega definitivnega programa.

Po svojem povratku iz Zedinjenih držav je angleški zunanji minister 8. aprila pred angleškim parlamentom izjavil:

"Mi (angleška in ameriška vlada) smo skupaj proučili razmere tako v sovražni Evropi kot tudi v Evropi, ki je okupirana po sovražniku. Sporazumeli smo se, da bo naš program ojačen potom najsvobodnejše izmenjave naših informacij glede vszga, kar se dogaja v teh deželah in pa potom tolmačenja informacij, ki jih dobivamo. Imamo gotove načrte, s katerimi bomo poskušali izboljšati izmenjavo informacij v tem pogledu."

Zunanji minister Eden je brez dvoma gornje besede izrekel iskreno, ampak vsekakor mora biti jasno, da se Ameriki ne bo povedalo vsega, kar angleška tajna služba odkrije v Jugoslaviji in na Balkanu. Ampak, ako bi mi imeli svoje lastne ljudi na pozornici, kakor jih imajo Angleži in Rusi—in nobenega vzroka ni, zakaj bi jih ne imeli, zlasti sedaj, ko je severna Afrika v naših rokah (članek je bil napisan pred invazijo Sicilije in Italije. Op. ured.)—bi lahko primerjali naše informacije z informacijami, ki so jih dobili Angleži in Rusi. Zvedeli bi na primer, zakaj nam Angleži ne povedo gotovih stvari ali zakaj se gotove informacije zavlačuje.

Ako bi imeli v rokah originalna in najnovejša poročila, bi lahko prišli do kakih zaključkov glede balkanskih problemov in jih lahko z jasnostjo in sigurnostjo razmotrivali z Angleži in Rusi.

Iz urada Slovenskega ameriškega narodnega sveta

3935 W. 26th St., Chicago, Ill.

Pismo Združenega odbora

Tovariši Amerikanci
južnoslovenskega poretka!
Združeni odbor južnoslovenskih Amerikancev, zasedajoč dne 7. avgusta 1943 v Clevelandu, O., pošilja pozdrave vsem tovarišem Amerikancem slovenskega, hrvaškega, srbskega, bolgarskega in macedonskega porekla.

Kot Amerikanci globoko čutimo svoje dolžnosti do Zedinjenih držav in do svojega predsednika ter smo pripravljeni prispevati v ogromni odpor za zmago z delom, denarjem in bojno silo vse, kar je mogoče po naših sposobnostih in prilikah.

Odbor je sklenil, da naj južnoslovenski Amerikanci podprejo tretje vojno posojilo, razpisano za sedemnajst milijard dolarjev, in misli, da naj bi bil naš delež najmanj 25 milijonov dolarjev. Odbor bo kot organizacija storil vse mogoče, da se prekorači ta vsota.

V doseg tega je pred vsem potrebno čvrsto in živo edinstvo patriotičnih južnoslovenskih Amerikancev, naglašajo odbor. Tako edinstvo zahteva neprestano čuječnost z naše strani in nepopustljiv boj zoper delovanje podpornikov kvizlingov Nedića, Pavelića in drugih šovinističnih pa razdirajočih skupin, ki delujejo med nami na škodo Amerike in bodočnosti južnoslovenskih narodov.

Amerika je prva in glavna briga Združenega odbora kakor tudi ogromne večine južnoslovenskih Amerikancev. Toda glotoko pa se zavedamo tudi svoje dolžnosti do ljudstva v trpinčenih južnoslovenskih deželah, odkoder smo prišli ali kjer imamo svoje sorodnike. Ker se zavedamo svojega dolga do njih, mislimo moralno in gmotno podpreti one, ki so se bojevali in se še bojujejo za osvoboditev ter v ogromni meri žrtvujejo za skupno stvar Združenih narodov. To bo zahtevalo žrtve, o katerih misli odbor, da jih bodo množice južnoslovenskih Amerikancev, ki štejejo več kakor milijon, prenesle v zavesti, da ne moremo storiti nič manj. Bratje bolgarski in macedonski bojovníki Narodne osvobodilne fronte podtalnega gibanja!

Mi, člani Združenega odbora jugoslovanskih Amerikancev, ki je sestavljen iz Amerikancev slovenskega, bolgarskega, srbskega, hrvaškega in macedonskega porekla, se pridružujemo nedavnemu bolgarsko - macedonskemu kongresu zmage v Detroitu ter pozdravljamo vašo junaško borbo zoper nemške okupatorje in domače kvizlinge. Prosimo vas, da nadaljujete ta narodni osvobodilni boj vzporedno z bojem naših južnoslovenskih bratov v Sloveniji, Srbiji in Hrvaški in z bojem hrabre rdeče vojske in ostalih Združenih narodov.

Bodočnost južnih Slovanov leži v uspehu njihovega skupnega boja zoper skupnega sovražnika in v najtesnejšem bratškem sodelovanju po vojni.

Živeli junaški narodni osvobodilni borci južnoslovenskega ljudstva!

Smrt nacijskim zasluževalcem in izdajalcem!

KLIC V SILI

Iz dalje muk se smrtnih čuje nujen klic od žrtve nemškega pekla in laških vic:

"Za nas vadij se zdaj! Požurite se vsi, kar vas v Ameriki slovenske je krvi,

v podružnicah okoli SANSA se zberite
in nas, svoj rod, naš dom, Slovenijo otmite!"

Posnemanja vredno

Širom po tej deželi izhaja na tisoč krajevnih ameriških listov. Skoro vsaka večja vas ima najmanj enega. Ti krajevni časniki igrajo veliko vlogo v našem političnem življenju. Našim političnim krogom so pravi pravcati barometer ljudskega razpoloženja in mišljenja pa splošnih narodovih težnj. Po vseh njihovih glavnih stanih so zelo vpoštevani in sila pazno čitani. Naši zvezni senatorji in kongresniki se živijo zanimajo za njihovo pisanje kakor pa za uvodnike v svetovnih listih.

Naše podružnice so posejane po velikih in majhnih krajih, pa bi bilo prav, če bi se ravnale po zgledu one v Evelethu, Minn.

Ta podružnica, ki ima številko 64, se prav dobro zaveda, kolikšnega pomena so krajevni listi v našem javnem življenju, pa je poskrbela za to, da se je njeno delovanje zaneslo v tamošnji ameriški tednik "Eveleth News-Clarion", in v njegovi izdaji z dne 19. avgusta, poslani v ta urad, je opaziti na šesti strani na vrhu v razprtičkah naslov "SANS is now staging A MEMBERSHIP DRIVE".

V tem zanimivem članku so lepo razložene naloge naše organizacije in prav dobro je opisano tudi to, kako si tamošnja podružnica prizadeva pomnožiti število svojega članstva.

To ravnanje podružnice št. 64 SANSA je posnemanja vredno, je lep zgled pravega postopanja za pojasnjevanje naših ciljev in smotrov pred širšo ameriško javnostjo. Vsaka druga naša podružnica naj to stori in naši zastopniki v našem kongresu se bodo kmalu radi ali neradi zanimali za to naše gibanje ter gledati tudi na to, da se dobro poučijo o vseh njegovih podrobnostih.

Revija "Yougoslavia"

Ta organizacija je naročila 2,500 iztisov v angleščini tiskane revije "Yougoslavia" z dne 6. avgusta, ker misli, da je za naše gibanje zelo koristno, če se naše članstvo seznani z njeno na vso moč zanimivo vsebino.

Naročene iztise smo prejeli dne 2. septembra in smo jih začeli nemudoma pošiljati vsem članom obeh svetovnih odborov in vsem podružnicam vsaki po nekaj izvodov.

Podružnice naj prejete iztise po možnosti razdelijo med članstvo ter se na svojih sejah podrobneje pečajo z revijino vsebino.

Članski imeniki

Članski imeniki naših podružnic že prihajajo v ta urad. Podružnice naj se podvzajo s sestavo svojih članskih imenikov ter jih žurno pošljejo v ta urad, da bo tako čim prej urejen imenik za pošiljanje biljetina, ki ga bo dajal Združeni odbor južnoslovenskih Amerikancev vsemu našemu članstvu zastoj.

Naše gibanje

Od 26. avgusta do 2. septembra so prispevale sledeče podružnice: št. 7 SANSA, Little Falls, N. Y., \$30.00; št. 28 SANSA, Conemaugh, Pa., \$9.00; št. 32 SANSA, Cleveland, Ohio, \$6.00; št. 38 SANSA, Acemetonia, Pa., \$25.00; št. 45 SANSA, Sheboygan, Wis., \$2.10; št. 48 SANSA, Cleveland, O., \$200.00; št. 67 SANSA, Los Angeles, Calif., \$45.00; št. 83 SANSA, Walsenburg, Colo., \$5.00; št. 78 SANSA, Brooklyn, N. Y., \$16;

Pohod je bil prepočasen za vpadnike v Sicilijo

Pohod je bil prepočasen za ameriške vojake, ki so vdrl v Sicilijo, zato pa so se poslužili tega železniškega vozila, katerega gonijo z nogo. Okrog 125,000 osiščnih ujetnikov je bilo zajetih v tem vpadu. Kmalu zatem, ko se je poročalo, da so angleški parniki bombardirali italijansko celino, je prišlo poročilo, da so začele nemške čete zapuščati Sicilijo.

Članstvo dr. št. 198 SNPJ, Willard, Wis., je po Martinu Kirnu poslalo \$35.00 tej organizaciji v podporo, a dr. št. 174 K. S. K. J., Greenwood, Wis., pa \$5.00.

Mr. in Mrs. Joe Kastelic, Murray, Utah, sta se spomnila našega narodnega sveta ter poslala po M. Zuglu \$3.00.

"Proletarec" je prodal 5 izvodov Čokove brošure ter nam plačal zanje \$1.25.

Shodi, seje, sestanki in prireditve

Dne 11. sept. so priredile v Sheboyganu, Wis., naše tamošnje podružnice in postojanka JPO-SS velik javni shod, na katerem je, kakor smo že zadnjič poročali, govoril naš predsednik Etbin Kristan. Zborovanje se je pričelo ob osmih zvečer v dvorani Standard. Na programu je bilo poleg drugih zanimivih točk tudi lepo petje.

Sledeči dan, t. j. dne 12. septembra, pa je Kristan govoril še na Slovenskem dnevu v Milwaukeeju, Wis.

Podružnica št. 4 SANSA Johnstown, Pa., bo priredila dne 25. septembra veselico našemu gibanju v prid. Ta prireditev se bo vršila v dvorani dr. št. 16 ABZ v Blackwoodu.

Slike na Waterloo

V sredo 15. septembra se vrši slikovna predstava v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd., ki bo nadaljevanje zadnje predstave, pri kateri niso bile pokazane vse prej naznanjene slike. Poleg teh slik pa bodo dodane še druge, ki še niso bile pokazane.

To bo najbrže zadnja predstava te sezone, razven, če bo zahteva za ponovne predstave.

Kdor bi želel, da se pokaže katerokoli posneto sliko, naj to takoj naznani podpisano, lahko po telefonu in se bo upoštevalo. Izmed stoterih slik, katere lastujemo, nam je nemogoče vedeti misli toliko različnih ljudi.

Stara domovina to pot bo predstavljena v slikah iz sledečih krajev: Gorenjska, Nevle, kjer Pančurjeva stara mama rujejo strniše, kako se šumeča ganjanja Kamniška Bistrica, režejo žage in se vrte mlinska kolesa.

Ko ogledamo okolico Rožnoveškega hriba, se peljamo v Domžale mimo Jarske šole, da

tam ogledamo vse, kar je in bilo v Domžalah znamenitega.

Dalje gremo v Klečec, v Dob, na potu srečujemo voznike, pastirje itd. V Krašnji, kjer so nekdanje gospodarili rokovnjači srečamo Cemišeniške fante, ki ukajo na okrašenem vozu, ko so ravno potirjeni k vojakom. Vidimo Tuhinj in Kališki mlin in Veliki Hrib. Še mnogo drugega boste videli.

V MORAVČAH: Cesarjev rudnik, vodna žaga, Cerarjevi v Goričah, farno pokopališče. Pri cerkvi sv. Martina je žegnanje. V vasi Studence pri Matetovih, mlini, spomeniki Vega in Detelja. V Črešnjah vidimo marsikaj. Povsod so pa zelo zaposleni okrog domačih hiš z delom, da je veselje videti.

Vedite, da je bil ob času snemanja teh film navzoč kot reditelj blagopokojni g. Dr. France Trdan, ki je spremljal slikarja g. Tischlerja. To so dragocene slike, v katerih se vam domovina predstavi v živo pred oči.

Začne se še pred osmo, naj noben ne zamudi, kdor želi videti domovino.

Slike prireja firma A. Grdina in Sinovi iz prijaznosti do odjemalcev. Kar plačate pri mali vstopnini, gre za najemnino in za oglašje in za te, ki pomagajo. Pri predstavi imate udobne se sedeže in glazbo, vse je domače in narodno.

Za udeležbo vabi v imenu podjetja Grdina in Sinovi

Anton Grdina St.

For a Better Day U.S. WAR BONDS

In Belgium alone there are more than 130 secret newspapers published in French or Flemish. The National Front for Liberation has published 6 monthly papers totaling 54,000 copies. Sixty-three

thousand pamphlets against the employment of Belgian workers in Germany have been distributed. Each section of the country has its own "anti-Nazi" newspaper. But Hitler's firing squads exact their price.

Prisoners of Hitler's Europe are permitted to read only what their conquerors decree. Make certain you do not lose the freedom to read as you please. Do more than your part in the war effort and buy War Savings Bonds every pay day.

WSS 741H

U. S. Treasury Dept.

ŠKRAT

Profesor: "Povejte mi kaj starih Slovanov."
Dijak: "Stari Slovani plesali in tudi ženili se niso."
Profesor: "Zakaj pa ne?"
Dijak: "No, zato ker so stari."

Tomažin: "No, gospod žon, snoči ste prišli bolj domov. Ali ste še ušli nevihtam?"
Blazon: "Kako mislite?"
meni se nevihta začne zmešale, ko sem že doma..."

Bankir: "Moja nova tupa me je zapustila."
Trgovca: "Si bil že pretrajno?"
Bankir: "O ne, prenehanje."

HITLER NAPENJA SILE

(Nadaljevanje s 1. strani)

nadaljevala z borbo proti nemikom navzlic "izdajstvu", ga je vprizoril Badoglijev žim.

Nadaljni Hitlerjev molč. Za velikanski trud nacije Mussolini ne bi prišel v nitiške roke, obstoji po prepričanju zavezniških krogov se zelo tehten vzrok. In sicer Hitlerjev strah, da bi Mussolini slučaj, da bi prišel v zavezniške roke z ozirom na njegovo zdravstveno stanje in živčno črpanostjo, "preveč govoril" da bi na tak način zavezniki njega zvedeli gotove politične vojaške tajnosti, ki bi bile nacije skrajno neprijetne, bi gotovo prinesle posledice.

Neka vest iz Berne, Švica, di, da je bil Mussolini odveš Salzbürg, na grad nemškega nanjega ministra von Ribbentropa, medtem ko obstoji, da se bivši fašistični glavar nahaja na poti v Berchtesgaden, kjer bo govoril s Hitlerjem, kjer se bo pojavil v severni Italiji, ki se nahaja v nemški oblasti, kot načelnik nove fašistične vlade.

Kralj in Badoglio baje na Siciliji

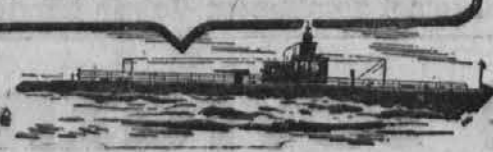
Neki francoski list, ki izhaja v Alžiru, je objavil vest, da italijanski kralj Viktor Emanuel in maršal Badoglio nahajata na Siciliji, ampak ta vest potrjena iz nobenega drugega vira. Drugi viri pravijo, da kralj in Badoglio nahajata v južni Italiji.

Kar se položaja v severni Italiji tiče, ni dvoma, da ga imajo Nemci pod kontrolo, akorav italijanski odpor še ni popolnoma zaduščen.

Radio iz Dakarja javlja, so v Turinu in Neaplju izstrelili novi boji med nemškimi italijanskimi četami in da položaj hitro spreminja v smeri civilne vojne. Neka drug vest s švicarske meje opisuje "junaški odpor" italijanskih v Turinu in Milanu proti Nemcem. Baje je bilo samo v enem spopadu ubitih 6000 italijanskih vojakov, v Parmi pa baje 30 italijanskih oficirjev, ki je izvršilo samomor kot pomen bi se predali Nemcem.

Glasom nekega drugega pomen čila, so se Italijani v Treviskezi tri ure borili proti Nemcem in ko jim je zmanjkalo municije, so se z nasajenimi bombami vrgli proti nemškim tankom.

OUR BONDS WILL LAUNCH A SUBMARINE

MLADA BREDA

POVEST

SPISAL DR. IVAN PREGELJ

(Nadaljevanje)

Katra je bila jezna, da je Tomaž ne umeti. Vendar pa si je mislila: "Tomaž se vda. Naj postopa tu gori ali doli, da le postopa. Mar mu bo!" Glasno pa je dejala:

"Pusti mi izgovoriti, kakor mislim. Glej, Pušar je lepo prevzel vse pod svoje varstvo. In reč mu pojde dobro. Zakaj bi neki Pušar imel stvar v roki, če jo morem jaz? Zato je treba odrediti Pušarja in tistega Urha."

"Aha," je dejal hlapec, "pa ste preje rekli: pazite!"

"Seveda, pazite! Kaj misliš, da dela Pušar za božje plačilo? Seveda! To je, vidiš. Prič je treba, kaj gre skozi žago. Pa tu di Urhu je treba vzeti veselje."

"Kaj," se je smejal zaničljivo Tomaž, "ponagajati malo, kaj?"

"Katra," je pridodal za nekaj hipov, "pustite delati Urhu, kakor ve in zna, in tudi Pušar je premoder, da bi mu mogel kaj nagajati. Po moji misli bo to najbolje."

"To se pravi," je odvrnila Katra, "da ti ne maraš doli in da

sploh misliš, da ni na Peči nikogar, ki bi ti smel predpisovati, kaj moraš delati."

"Delal bom, kar je moje delo!" je odvrnil samozavestno hlapec. "Tisti teden sem vam delal, pozneje pa niste hoteli. Čemu bi bil?"

Boš pa odslej delal, kar bom hotel!" je odvrnila ona vsa blede v obraz, da ji Tomaža ni mogoče ukrotiti.

"Presneta prijaznost, me bo drago stala!" se je norčeval hlapec.

"Prijaznost!" je zaklicala. "Kaj si res misliš, da sem mogla kdaj misliti zares? Malo vredna bi bila," je nadaljevala skoro nevede, kako naj se otrese tega človeka, "malovredna in neumna."

"Nekaj manj pač, pa ne neumna, samo malovredna!" je sekal v njene besede Tomaž.

"Ne spozabi se, da si hlapec!" je rekla Katra vsa ljuta.

"Kadar boste vi gospodinja!" se je rogala Tomaž. "Kaj? Ali naj grem k nevesti in ji vse lepo povem, kake namene imate ž njo? In tudi pri sodnji bi bili veseli."

"Judež!" je siknila Katra.

"Nak," je dejal Tomaž, "Judež pa ne!"

"Če še nisi, pa še boš!" je dejala Katra.

"Vas ne bom vprašal za dovoljenje!" je odvrnil on.

Ta spor je nekako uničil namene, katere je imela Katra, in ji zmešal načrte. Dasi je od tega dne sovražila Tomaža in ga ni mogla videti, ga vendar ni mogla zapoditi. Tudi če bi sicer bila mogla, ne bi bila tega storila tako brez skrbi. Bala se ga je in že po nekoliko dnevih je začela premišljati, ali ne bi kazalo, prikriti se mu in ga kakor privezati na se. Zakaj Tomaž je bil — kakorkoli svojeglav — vendar priročen in resen delavec, če je le hotel. To je videla te dni Katra, in še nekake vrste spoštovanje je začutila do njega, češ: "Neumen bi bil,

da se mi ni postavil, ko sem mu sama dala pravico." In tako je zmagala presodno ženo slabost, ji jo je čutila do Tomaža. In Tomaž je bil ostroviden dovolj, da je uvidel Katrino željo. In tako je prišlo po preteku osmih dni do novega sporazumljenja.

Tistega jutra je bilo, ko je bil odšel iskat Luka Hanco, da sta se po starem načinu pogovorila Tomaž in Katra. Tomaž se je mudilo na vas in zato je govoril kratko.

Tedaj je prišla Katra hlapec za roko in rekla:

"Tomaž! Tisto o Judežu! Saj se smem zanesti!"

"Eh," je zamahnil nevoljno z roko.

"Glej," je rekla, "gršega bi mi ne mogel narediti, kakor če bi držal z Anico. Ž njo, ne!"

"Judež nisem!" je odvrnil on prepričevalno in slovesno. In Katra mu je verjela, ko da ni nikoli šinila senca čezenj.

Tomaž pa je odšel proti vasi in nekam zamišljeno žvižgal robato pesem pred se.

Pred cerkvijo je bil oznanil in razglasil vaški tajnik, da pride prihodnjo sredo komisija in da naj pripeljejo vaščani otroke, da jim bodo cepili koze. Pa tudi odrasli naj se zgledajo, da se tako zatre usodna epidemija, ki se je bila pojavila. To je imelo biti v sredo. V torek zvečer pa je zbolel Anici otrok. Nič čudnega. Saj je gotovo Jerica, ki je večkrat dete pestovala, prenesla nanj bolezen, in bi bilo čudno, da otrok sploh zbolel ne bi bil.

Neprestani strah, ki ga je Anica zadnje dni prestajala, jo je bil toliko prevzel, da ni čutila, videča kako dete gori, in da ima koze, nikakega vznemirjenja več. Vtelesila se ji je bila misel, da jih dobi, in sedaj jih je res imel.

Nekaka nezmožnost, misliti in čutiti, se je polastilo matere. Sedela je sama vase izgubljena pri zibelki. Zdelo se ji je skoraj, ko da sedi nekdo drugi tu na njenem mestu, in da ona samo gleda to nesrečno ženo. Ko se je v naslednjem hipu domislila, da je ta žena ona sama in to dete njeno dete, in da ima to dete koze, je nemirna planila kvišku. Zdelo se ji je, da mora nekaj napraviti, da mora nekaj storiti v otrokovo varstvo. In

"JUST THINK, MAIZIE, WHEN WE DIDN'T KNOW WHAT WENT INTO MASHED POTATOES!"

blodila je po sobi, vzela to v roko in ono. Pa ne eno ne drugo ni bilo tisto čudodelno, tisto nezavedno iskano. In zopet je sedla v topi grozi: Tu ne pomaga nič, nego čakati, da se bolezen razvije. In potem, ali prestane, ali ne prestane. "Ne prestane," je mislila Anica in se izkušala popolnoma vmisliti v pomen teh besed, verjeti vanje. Zdelo se ji je, da potem odleže, odpade to grozno breme. In od nemi se je pognala zopet kvišku in od neme groze pojena hodila od zibelke k oknu in nazaj, čisto po glasu ure, ki je nihala nekod v bližini: ne pre-sta-ne, ne pre-sta-ne.

In Anica je stopala po glasu ure in ponavljala:

"Ne pre-sta-ne, ne pre-sta-ne!"

In potem je zopet sedla in gledala otroku v obraz in slišala njegove bolestne vzklrike, tiho ihtenje. In če se je za hip umirila, je zopet upala: "Morda pa prestane!"

"Ne pre-sta-ne, ne pre-sta-ne!" je nihala ura. In Anici se je zdelo, da se uri mudi, silno

mudi. In mislila je: "Da bi vsaj vedela, kolikokrat bo še zanihala. Ali še dolgo? In potem zadnjič in nič več, njemu nič več, njenemu detetu, njenemu Jurčku nič več, nič več!"

In od nestrpnosti gnana je zopet vstala in hodila od zibelke do okna in nazaj venomer ponavljaje:

"Ne prestane, ne prestane!"

In venomer je iskala ono čudežno, ono tajno, in ni našla drugega ko temno tolažbo: "Čakati."

(Dalje prihodnje)

Društveni koledar

OCTOBER

24. oktobra, nedelja. — Prireditelj s programom, priredi podružnica št. 35, JPO—SS v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. — Pričetek ob 3. uri pop.

NOVEMBER

14. novembra, nedelja. — Prireditelj društva "V boj" št. 53 S. N. P. J. v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Road.

SAMCEVSTVO PRI ČLOVEKU IN ŽIVALIH KRAJSA ŽIVLJENJE

Stara izkušnja je, da poročeni ljudje dalje časa živijo kakor neporočeni. Ljudje si pri tem predstavljajo, da daljšajo življenje red, domača hrana in druge podobne reči.

Toda to ne drži. Tu nas znanost preseneča z ugotovitvami, ki osvetlujejo vse to vprašanje s popolnoma druge strani.

Švedski znanstvenik Erik Ag-

dur v Upsali je s poskusi dovedel, kolikokrat bo še zanihala. Ali še dolgo? In potem zadnjič in nič več, njemu nič več, njenemu detetu, njenemu Jurčku nič več, nič več!"

gural življensko dolgot "srečno poročenih" živali v primeri s samci in samicami med njimi, ki so drugače živeli enako življenje. Ugotovil je, da zakonsko življenje med živalmi samo povečuje odpornost in dobri počutek. Agdur je delal poskuse s kuncmi, belimi miši in podganami, ki jih je gojil takoj po rojstvu. Pri poskusih, pri katerih je hotel dognati, kako vpliva samčevstvo na živali, je strogo gledal na to, da samec ali samica nista prišla v stik z drugim spolom.

Povečana življenska sila v "zakonski sreči" je šla celo tako daleč, da so sparjene živali boleznijo, zastrupitve in večje količine alkohola bolje prenašale kakor samske.

Posebno ugodne učinke je imela "ljubezenska sreča" za živali ženskega spola. Zapuščene samice med podganami so kmalu izgubile vsako veselje do življenja.

Opomini glede racijoniranja

SLADKOR

Znamka št. 14 v War Ration Book One ostane veljavna za 5 funtov sladkorja do konca oktobra.

RDEČE ZNAMKE

(Za meso, mašč, olje in sir)

Rdeča zn. X. je stopila v veljavo 22. avgusta in propade dne 2. oktobra.

Rdeča znamka Y je stopila v veljavo dne 29. avgusta in propade dne 2. oktobra.

SEZNAM

S KOM MORETE POMAGATI K ZMAGI

MASCOBE IN MASTNI ODPADKI

Prodajte vašemu mesarju

KOVINSKI ODPADKI

Preprošajte v vaši mestni dvorani

SHRANITE STARE CASOPISE

Pokličite PR. 6100 za odpremo

KOSITRNE SKATLJICE

Operite jih

Strite jih

Shranite jih

Oddajte jih

na pristojna mesta za pobiranje

Pobiranje v Clevelandu:

na vzhodni strani:

prvo nedeljo v mesecu:

na zapadni strani:

tretjo nedeljo v mesecu

Ako iščete delo?

Ako iščete delo v kaki tovarni, ki izdeluje vojne potrebščine

ne pozabite najprej pogledati v kolono naših malih oglasov!

SKORO VSAK DAN IŠČE KAKA VOJNA INDUSTRIJA TE ALI ONE VRSTE DELAVCEV

VOJNE INDUSTRIJE, KI OGLAŠAJO V TEM DNEVNIKU IŠČEJO ... POMOČ!

Kadar vprašate za delo, ne pozabite omeniti, da ste videli tozadevni oglas v Enakopravnosti

TOVARISI

★ ★ ★ ★ Mi na domači fronti smo mlajši tovariši naših oboroženih sil.

Mi bomo napravili to tovarištvo popolen uspeh s tem, da bomo preskrbeli več in več vojne municije potom nakupa

VEČ VOJNIH BONDŌV

INTERNATIONAL BUSINESS MACHINES CORPORATION

PUSTOLOVŠČINE

DOBREGA VOJAKA

ŠVEJKA

V SVETOVNI VOJNI

JAROSLAV HAŠEK

(Nadaljevanje)

"Poslušajte, Švejk," ga je vprašal čez nekaj časa dobrovoljec Marek, "odkaj vas pa vaš obrljajnant tika?"

Švejk ga je iskreno pogledal: "To je dober gospod in začenja tikati takoj, ko zasliši kanone. Kadar zaslišimo streljati iz pušk, se bo z nami tikal celo gospod obrst. To je že tako vpejano na vojski, da kadar gre oficirjem za nohte, smatrajo vojake za brate."

Okoli je gorelo mnogo ognjev in ob njih je kipela voda v skodelicah, v katerih se je razkuhala kavina konserva v gosto črno, smrdljivo in sladkobno tekočino; sveža drva so se kadila in niso hotela goreti, in vojaki so pihali v ognje z napihnjenimi lici ter mahali s čepicami, dokler jim od dima niso tekale solze iz oči.

Pa se je pojavil stotnik Sagner in potrdil vojakom, da je "rast", kar je bilo sprejeto z velikim zadoščenjem; še bolj pa jim je dvignila dobro razpoloženje vest, da prihajajo kuhinje. Ta čudež se je zgodil opoldne in kuhinja je imela celo že skuhanu juho. Takoj se je razdajala.

Bila je dobra juha, in Švejk se je jako čutil, ko je dejal neki vojak: "Ako bi imeli takole juho po restavracijah, bi lahko napisali na jedilni listek namesto juha latinski aqua fontana ali pa še krajše: H2 O."

Švejk je poiskal računskega narednika Vanjka in mu ponovil vojakovo opazko. Vanjek se je zmračil: "To je rekel že kakšen razvajen gobec! Treba vendar štediti; vsega ne moremo dati za juho. Pa tudi kuharji so slano žrli vso pot. Kar je rekel tisti tepec, to je latinski ali s kemično formulo voda. Le kaj se predrzne takle ušivec! No, Švejk, saj fasamo vino!"

Fasanje vina, čokolade in drugih priboljškov, to je bila tudi species avstrijske armade. Vina so fasali po vedro na kompanijo; k temu vedru je prišel štabfeldvebel in si natočil polno skodelico; prišel je računski narednik in storil isto; potem so prišli kuharji, burši in vsak si je natočil; kar je ostalo, pa naj bi napojilo vso kompanijo. Kadar je prišel korporal in zakričal: "Vino se deli!" — je reklo čisto deset mož naenkrat: "Kar sami ga popijte, gospod kaprol! Saj se ne izplača, da bi si človek zmočil brke." Zato je na Vanj-

kovalo poročilo, ki naj bi ga veselo presenetilo, reagiral Švejk:

"Vino požlampajo oficirji, nam pa ga dajo, le toliko poduhati, da bi se ne reklo, da ne dobivamo vsega, kar nam gibira. Ko so naši tekli od Krasnika, je bil neki učitelj, ki je ustavil korskmandanta in mu rekel, da niso tisti teden imeli niti menaže, niti kruha in vendar imajo na to gebire. General pa ga je potrepil po rami: 'No, ja, ja, das ist richtig, das ist sehr richtig. Gebire na to imate, a kruha ni. To je vendar jasno, nicht wahr?' Ko je bil pozneje tisti učitelj v blaznici v Pragi, je hodil neprestano po cimru gor in dol in je govoril 'Dajte moštvo gebire! Nobene pravice ni, a ljudje imajo vendar nanjo gebire. Želite, gospod general, gebire z majonezo?'"

"Ali, Švejk!" se je čutil računski narednik. "Le kakšne storice tu zmerom pripovedujete! Vojska je vojska in na nji mora biti hudo; spomnite se, da je že v litanijah: kuge, lakote in vojske reši nas, o Gospod! Pogledjte, tamle že nesejo vino; pojditve pogledat, od katere kompanije je to!"

Švejk je odhitel; od potoka je prihajal vojak ter je nosil v platnem vedru vodo. Nenačoma je pridrvel k njemu poročnik Dub: "Kaj neseš tu? Čemu ta voda?"

"Pokorno javljam, vodo za konje. Za konje od kuhinje."

"Kje si jo vzel? V potoku? Himmellaudom, odkaj pa je dovoljeno jemati vodo iz potoka?"

Vojak je molčal in gledal poročnika; očividno se je trudil, da bi razrešil zagonetko: ali je tepec on ali sem tepec jaz?

"Donnerwetter, tole je disciplina!" je kričal Dub. "Čuksfirer, zakaj mu niste dali s seboj šarža? Ali ne veste, da kadar gre vojak po vodo drugim ali erarnim konjem, mora imeti s seboj šarža? Čemu mu niste dali frajtarja?"

In tu je Švejk odgovoril namesto feldvebla: "Pokorno javljam, da je ta voda čisto zdrava, saj si je gospod obrljajnant Lukaš v nji umil noge, in iz nje imel kavo."

"Povedal sem vam, da vas dam privezati, da postanete črn kakor mumija egiptovskega kralja!" je tulil Dub. "Nikar se ne delajte iz mene norca! Kajti, Je-Saj se ne izplača, da bi si človek zmočil brke." Zato je na Vanj-

bi storil z vami, da bi se vas rešil, vi sramota vsega regimenta. Abtreten!"

"Ta rjove kakor bik!" je dejal po Dubovem odhodu neki vojak. "Ko sem bil v Časlavi, je bil tam pri landveru očka Cibulka; ta je tudi tako rjovel. Zmerom je držal raport na konoju in morali smo rjoveti čez vse dvorišče, a on je rjul najbolj: 'Vi rekrut umazani, govorite glasno ali pa vam raztrgam gobec! Kaj si mislite, da šepetate kakor stara kurba, kadar je pri izpovedi! Himmel, vedite, da je pred vami vaš hauptman, ki si zaradi vas ne bo napejal ušes! Ta hauptman je tulil tako, da so z Vrdov poslali žensko deputacijo k obrstu, naj bi mu to prepovedal, ker jim zbuja otroke in jih je že nekaj, ker so se ustrašili, dobilo božjast!'"

Popoldne se je ves tabor izpremenil v trumo opic, ki si lovi uši; vsak si je držal pred očmi srajco ali spodnje hlače in iskal po platnu in šivih kakor zvezdogledi po nebu, kdaj ugledajo nov komet. Nekateri so si s sivo maščobo mazali bedra ali križ ter zbuja zavist ostalih, ki so na to sredstvo pozabili.

Bil je prijeten in krasen dan, ko so si ljudje oprali perilo, si umili izpotene noge in se končno lotili kvart; na vzhodu so doneli topovi, tu pa so tleskale kvarte in pokale pod nohti uši, ki so se množile kakor pesek v morju in zvezde na nebu.

Švejk, ki je igral prav do teme, je šel leč h kuhinji; tam so ležali pod plašči Vanjek, enoletnik Marek in Baloun ter gledali na krasno, temnomodro nebo, na katerem so se iskriale zvezde kakor zlati žeblički na težkem žamet. In kuhar Jurajda je razkladal:

"Vsaka zvezda je svet, astralni svet. Če tako pomislite, da je teh stalnic okoli dvajset milijonov . . . da je solnce en in pol milijonkrat večje kot naša zemlja, kaj je proti temu teh par kilometrov, ki smo jih premarširali? Vse mir je ogromen, ima svojo neizmerno tajnost, in niti ne vemo, kdo je tam in

Rešenci po bitki v Kula zalivu

Križarka Helena je pomagal potopiti dve japonski križarki in tri rušilce tekom bitke na morju v Kula zaliva, toda je bila potopljena, ko se je "lotila uničevati nadaljnega" rušilca. Sovražnik je v tej bitki zgubil pet rušilcev in štiri lahke križarke. Rešenci križarke Helene se odzivajo na klic njih imen, da se dožene število zgubljenih.

kakšna bitja žive ondi."

"Rad bi vedel, ali so tam tudi taki bebeli, da bi se vojskovali," je zazeval Marek.

"Mnogo reči je med nebom in zemljo," je dejal Švejk, "ki so nerazrešena zagonetka. Kakor n. pr. uši. Ali mi morete povedati, gospod Jurajda, čemu so na svetu?" Kuhar pa je molčal, narednik je smrčal in Marek je začel govoriti v polspanju: "Čeprav so granate deževale, čeprav so bučali topovi . . . on je šel vedno naprej za palmo zmage . . ." Zgodovinarja polka je preganjala še v snu naloga, izmišljati si nesmišljive proslave avstrijske armade . . .

Zjutraj se še zmerom ni vedelo, kaj bo; stotnik Sagner ni imel še povelja za svoj bataljon. Vojaki so bili, ko so dobili

kavo, seveda dobre volje in so začeli kvartati za užigalice in krajcarje; ako bi ne bilo grmenja na severu, bi bilo kakor na manevrih.

Okoli poldneva pa je zazvonil telefon, oficirji so tekli na posvetovanje in kuksfirarji so začeli kričati: "Alarm! Alarm!" V petih minutah je stal bataljon v vrstah, z nahrbtniki na hrbtih, s puškami v rokah.

Potem se je začel marš do noči v naglem tempu; najprej so bile poslani straže in neizogibne "zveze"; prekoračili so nekaj vasi, kjer so bili sledovi že davnih bojev, in nato so zopet taborili v gozdu.

(Dalje prihodnje)

Kupujte vojne bonde in vojno-varčevalne znamke, da bo čimprej poraženo osiše in vse, kar ono predstavlja!

★ INCOME TAX ★

JUTRI, 15. SEPTEMBRA je zadnji dan za vložitev zahtevane Income Tax izjave.

— Obrnite se takoj na —

OVETNIKA WM. J. KENNICK
6506 ST. CLAIR AVENUE
OD 9. ZJUTRAJ DO 8. ZVEČER

Za hitro, točno in zanesljivo postrežbo so vam na razpolago še štirje drugi odvetniki, ki pomagajo Wm. J. Kennicku.

"THAT LITTLE GAME" Inter-nat'l Cartoon Co., N.Y.—By B. Link

Mali oglasi

MOŠKI

18 do 60 let

STROJNI OPERATORJI

in

UČENCI

Visoka plača

CLEVELAND CAP

SCREW CO.

2921 E. 79 St.

TOVARNIŠKO DELO

100% obrambna tovarna

Izkušnja ni potrebna

Plača na uro, poleg "overtime"

Zahteva se "Availability Statement"

The Draper Mfg. Co.

E. 91 St. in Crane

1 blok južno od Union Ave.

Naprodaj

je na E. Blvd., blizu Buckeye Rd., moderna zidana hiša, 6 sob. Stala je \$26,000, se prodaja za manj kot \$10,000. — 6 sobni bungalow na Corlett Ave. vreden \$6,200. — V Maple Heights, 2 družini, 1½ akra zemlje, sadno drevje. GLOBE AGENCY, 12915 Miles Ave., MI. 4744 od 9. do 6. Mr. Novak.

SAMOSTOJNO DRUŠTVO LOŽKA DOLINA

Uradniki za leto 1943 so sledeči: predsednik Frank Baraga, 7702 Lockyear Ave.; podpredsednik Jernej Krasovec; tajnik Frank Bavec, 1097 East 66 St. Henderson 9183; blagajnik in zapisnikar John Leskovec, 13716 Darley Ave.; nadzorniki John Lokar John Sterle in Charles Koman.

Seje se vršijo vsako tretjo sredo v mesecu v S. N. Domu, št. 4 staro poslopje. Društvo sprejme nove člane od 16 leta do 45 leta s prosto pristopnino ter zdravniško preiskavo.

Društvo plača \$200.00 smrtnine in \$7.00 na teden bolniške podpore za \$1 mesečine. Za sprejem ali pregled novih članov so vsi slovenski zdravniki. Za nadaljne informacije se obrnite na društvene odbornike.

Ako iščete

dobrega popraviljalca za vaše čevlje, pridite k nam. Vedno prvovrstno delo. Popravljamo stare čevlje ter imamo polno zalogo finih, novih moških čevljev. Cene zmerene.

FRANK MARZLIKAR
16131 St. Clair Ave.

Prodaja se

No. 8 Mt. Gilead hidralično prešo za grozdje in jabolka. Kompletna oprema — Cena samo \$800. Prodaja se tudi 2,000 pokrovov za 16 kvartne košare, po 1c vsak. — Zglasite se pri TED MANDEL, 20171 Nicholas Ave.

Soba v najem

Soba se odda v najem poštenemu moškemu ali ženski. Na razpolago je tudi kuhinja. — Vpraša se na 18611 Mohawk Ave. Istotam se prodaja "breakfast set", 4 stole in skoro nov davenport, ki se ga lahko rabi tudi za posteljo.

IŠČE SE

Moške, v starosti do 50 let za delo po par ur ob večerih. Zglasite se na 809 E. 152 St.

BONDS

BUY

BOMBERS

★ ★

Mali oglasi

MOŠKE IN ŽENSKO

se potrebuje za

splošna tovarniška

dela

6 dni v tednu

48 ur dela na teden

Plača za ZACETEK

Moški 77½c na uro

Ženske 62½c na uro

Morate imeti izkazilo državljanstva in prestatni zdravniški preiskavo.

Zglasite se na

EMPLOYMENT OFFICE

1256 W. 74 St.

National Carbon

Co., Inc.

Moški—neizkušeni?

Mi bomo vas izurili za operatorje tovarnih dvigal — men — za nositi posodo delavce v pralnici TEDENSKA PLAČA

Starost ni nobena ovira, niti ne znate govoriti angleščine.

Državljanstvo ni potrebno

Zglasite se

EMPLOYEES ENTRANCE

ZADAJ

HOTEL STATLER

E. 12th, soba 335

9. zj. do 5. pop.

ŽENSKO

STROJNE OPERATORICE

in

UČENKE

Visoka plača

CLEVELAND CAP

SCREW CO.

2921 E. 79 St.

STAVBINSKI DELAVCI

FLOOR ASSEMBLER — FITTER

RIVETERS — POMOCNIKI — TRZALCI

Plača od ure, poleg "overtime"

ATLAS CAR & MFG. CO.

1120 IVANHOE RD.

B. J. RADIO SERVICE

1363 E. 45 St. HE. 3000

Prvovrstna popravila na vseh

vrst radio aparatih

Ako je treba vašo streho

vo pokriti ali pa vaš forn

praviti, pokličite nas. V

tudi kleparska dela. — Pro

čun damo brezplačno.

Universal Roofing Service

1515 St. Clair Ave.

CH. 8376-8377

Ob večerih: ME. 4767

INCOME TAX

Pri nas lahko dobite potrebne

ne listine za spolnitev vašeg

Income Tax Return, ter

tudi isto splošno.

Collinwood

Realty Co.

15813 Waterloo Rd.

KENmore 1934.

od 9. ure zjutraj do 9. ure

Želim kupiti

rabljeno dvo-cevno "12 gauge"

puško. Mora biti v dobrem

nj. — Pokličite ENdicott 888

UČITE SE

SLOVENŠČINE

ANGLEŠČINE

s pomočjo Dr. Kernove

Angleško-slovenske berilo

English-Slovene

Reader

Cena \$2.00